

بُولس مَكِدُونِيَايِ يُونَانِي دَهتِ اِدِف

Buulus Makidoonyaay Yoonanee deha idif

01 تَرِبشاي تَنَقَدْ هَوُب، بُولس يَامَنَنَة دهاي دِيقَوْتِيَايْتِ اِسَاكِر-
مَلِيَة اَفَلَايِ اِسْلَامِيْب اِدِيْتِ هَرِ، مَكِدُونِيَايِ اِبِي-

01 Tiribshaay tingadihoob, Buulus y'aamanana dehaay diigwatiyaayt is'akir. Malya aflaay isalaamiib idiit har'i, Makidoonyaab ibi.

02 بَرُو هاش هاشي اِيْبَابِيَهَوُب، يَامَنَنَة قُوْدَاتِ دِيقَوْتَاتِي اِسَاكِر- اَكْهَرِ يُونَانِ اِبِي-

02 Baruuhaash haashii iibaabiyahooob, y'aamanana gwidaat diigwataatee is'ikir. Aakhir Yoonaan ibi.

03 بِيْنْتُوِي بُولس مَهِي تَرْقَة اِسَا- سُوْرِيَايِ اَبْهَرِي مَبِيْنِ دهاي اِيْتَمَرِ هَوُب، بَهُوْدِي اِيْقَرِمَة قُوْدِي مَاقَنَايْتِ دهاي اِمْرَنِيَكِ، بَرُو مَكِدُونِيَايِ اَسْلِي مَاقِنَرْتِ نِيَاْمِيَة-

03 Beentooy Buulus mhay tirma is'a. Suuriyaab ubhari mabayee dehaay iitmarhoob, Yahuudi eegrima gwadi maagnaayt dehaay imarneek, baruuh Makidoonyaay usalalii m'ageert niyaamiya.

04 بَرِيُو ه قِيْب سُوْبَاتِرِ بِيْرِيَايِ اِيْكِنِيُوَة، اَرِيْسْتَارِكُوْسُوَة سِيْكُوْنْدُوْسُوَة تَسَالُوْنِيَكَايِ اِيْكِنِيْنِ اِيْفِيْن- قَايُوْسِ دَرَبِيْبِ اِيْكِنِيْبِ هَنْ قِيْبِ اِيْفِي، تِيْمُوْتِيُوَة مَلُوْبِ اَسِيَايِ تِيْكِيْكُوْسُوَة تَرُوْفِيْمُوْسُوَة هَنْ قِيْبِ اِيْفِيْن-

04 Bariyooh geeb Soobaatir Beeriyaay iiktiibwa, Ariistaarkooswa Seekoondooswa Tasaaluuniikaay iiktiin iifiin. Gaayoos Darbeeb iiktiib han geeb iifi, Tiimootiiwwa maloob Aasyaay Tiikiikooswa Tiroofiimuuswa han geeb iifiin.

05 بَرَاَسَنَة سُوْرُوْنِ تِرُوَاْسِ اُوْكِيَكِ قِيْبِيَايْتِ، بِيْنْتُوِي بِيَهَقْتَنَة هُوْن-

05 Baraasna suuroon Tirwaas ookiik giigiyaaniit, beentooy yhagitna hoon.

06 مَلِيَة اَقْتِيْرِي اِيْدِ اِيْكِيْتِي هَرِ، فِيلِيْبِي هُوِي اَبْهَرِي قِيْبَنَة- اِيْتِ بِيْنَاتِي هَرِ، بَرِيَه تِرُوَاْسِيْبِ اَسْرَمَاتِ هَقْتَنَة نِمْرِي-

06 Malya ufatiiri iid iiktiyi har'i, Fiilibii hooy ubharii giigna. Ayt yiinaati har'i, bareeh Tirwaaseeb asaramaat hagta nimri.

07 تَاسْرَمَاتِيْتِ قُوْرَاتِيْبِ هَدَابِ يَهْدِي نِيَكْتَايِ دهاي نَمْرَرَاي- بُولس تَوَلْهِيْتُوْسِ قِيْقِي اَكَايِ وَهَوَاْدِي تَرَبِ اُوْكِيَكِ اُوْدَهِي بَهْلِيْسَمِي-

07 T'asaramaatiit gwiraatiib hiddaab yhadhi niikit'ee dehaay nimmararaay. Buulus toolhaytoos giigi akaay whawaadi tarab ookiik oodehay bhaliisami.

08 اُوْقُو اَمْهَكُوْلِيْبِ هُوِي نِيْسِيْتَايْبِ قُوْدَاتِ لَمْبَة هُوِي اِيْفِيْن-

08 Oogaw umhakwaliib hooy niisit'eeb gwidaat lamba hooy iifiin.

09 اُدْمِي اُوْرِ اِيُوْتِيْكُوْسِ اِيْدِنِيْبِ اِشْبَاكِي كَهِي اِيْسْتَا- بُولس بَهْلِيْبِي، بِيْنِ وَادْمِي اُوْرِ هَنْاَرِيَة- مَلِيَة دُوِيَايْتِ اَمْهِيَة دُوْرِي نَاْتِي هُوَقِيَايِ اِيْهِي- شَاوْتِي اَسْتِي يَكْسِيَايَنْهَوُب، اِيْتِي رَهِيَاْن-

09 Adhami oor Iyootiikoos iidneeb ishibbaaki kehii iist'a. Buulus bhaliyee, been w'adhami oor han'aariya. Malya diwiyaayt umhaya doorii n'iti hoogiyaay iyhi. Shaawti asa yaksiyaanhoob, aya rhiyaan.

10 بُولس تِكُوِيَايْتِ اِيُوْتِيْكُوْسِي كَهِي كُوْرَمِيَايْتِ اَسْتِي يَايَكْتِ يَايِيْسِ كَهِي دَاْسِيَايْتِ مَلِيَة «بَاَهْسِيَكْنَة بَرُو ه دُهْنِيْبُو» اِدِي-

10 Buulus tikwiyaayt Iyootiikoosi kehii kuuramiyaayt asa y'abikt y'ayees kehii daasiyaayt malya «Baahasiikna baruuh dhhaniibu!» idi.

11 مَلِيَّةُ بُوْلُسَ أَسَاةٌ أَوْقُو رِيوِيْنَهَوْبَ، هَدْيِبَ اِكْتَاتَ قَيِّوْنِ تَمِيَّةِ-
فَجْرَ اَوْكِيَكِ بَهْلِيِيَايْتِ اَرِيَّ مَلِيَّةِ قِيْقِيَّةِ-

12 اَفْلَانِ يَامَنْنَهْ وَأَدْمَهْ اَوْرَ يَكْسِيَانِيْتِ اَوْقُو دَهْنِي هَايِ اِبِيْنِ،
وَتَيْتِ اَرِيَّ اَفْرِيَانِ-

تِرْوَاَسِي مِيْلِيْتُوْسِ اَوْكِيَكِ تَاِيْبَابِ

13 بُوْلُسُ وَهَاشِي اَسُوْسُ بِيْتِي اِبِيَابِيْتِيْبِ نِيَامِيَّةِ- بَرُوَهْ بِيْنْتُوِي
نَمْرِيَّةِ جَلَايِ هِنِيْنِ اَرُو مَرْكَبِيْتِي سُوْرِي اِبِيَابَنَهْ-

14 بَرُوَهْ اَسُوْسِيْبِ بِيْنْتُوِي اِمْرَهْ هُوْنِ، مَلِيَّةِ كَسَانِ هَدَابِ
مِيْتَلِيْنِ اَوْكِيَكِ قِيْقِيَّةِ-

15 تُوِيِيْنِ تُمَلِيَايْتِيْبِ كِيُوْسِي دَرِ اِيْفِي مِهِيْنِ اِيْنَهْ، تُوْلَهِيْتُوْسِ
اَرِيَّ سَامُوْسِ نِكْتِمِ- تُوِيِيْنِ تُوْرَاو اَرِيَّ اَبَهْرِي مِيْلِيْتُوْسِ مَرِي
قِيْقِيَّةِ-

16 بُوْلُسُ اَسِيَايِ قُوْدَهْ دُوْرِ اِبِيْسِيَايْتِ تُوْنَهْ هَرُوَابِ كِيَكِي اَكَايِ،
اِيْنِفِيْسُوْسِ هَسْمِيْتِي اَبَهْرِي اِبِيَابِيْتِيْبِ يَهْرُو- بَرُوَهْ اَوْرَ شَلِيْمِ اَلْفُدْسِيْبِ
بِيْنْتِيْكُوْسِي وَاِيْدِ اِبِيَايْتِ يَهْرُوِيْتِ وَتَيْتِ اَشْقِيَهْ-

17 مِيْلِيْتُوْسِي بُوْلُسُ تُكْنِيْسَايَهْ اِيْقِرْمَهْ اِيْنِفِيْسُوْسِيْبِ اِبِيْنِ
بِيَايْتِيْبِ بَرُوَهْ اِمْبِرْنَهْ جَلَايِ وَاِلِيْكِيَّةِ-

18 بَرَاهِ بِيْنْتُوِي اِكْتَمَهَوْبِ، بَرُوَهْ «اَنِي هَنْكَهْ اَسِيَاْبِ يَأْنَتِ
قِيْقِيوَكْنَهْ اِبِيْفِيَهَوْبِ اَدِيَايْتِ تَيْنَهْ بَرَاكْنَهْ تِكْتِيْتَهْ-

19 يَهُودِي قَلِي مَاقْنَايْتِ هُوْسِي اِدَايْنِ، اَفْرِي هُوْسِي
سَكِيَايْنِيْتِ اِسَهْسَهْنَهْبِ- لَآكِيْنِ اَكُوَاْسَايَهْ شَنْهَهْ نَكْسِ اِيْنِيْوَهْ مَلُوْتِيْوَهْ
شَقَامَنْتِ اَمْتَرَامِ-

20 اَنِي بَرِيْكْنَهْ دِيْمَهْ اَدَهِيَهْ سُوْرِي تَرَهْ اِقُوَايِكْنَهْ بَهْلِيِيَهَوْبِ،
بَرِيْكْنَهْ اَنْفَاتِيْنِيَهْ نَاتِ هَنْ اَكِيَشِ بَاكَايِيْتِ تُوْنَهْ تِكْتِيْتَهْ-

21 اَنِي اِيَهُودُوَهْ اِيْجَنْتِيْلِيْوَهْ تُوبِيْنَهْ جَلَايُوَهْ وَاَنْكُوْنَايُوْنِ يَسُوْأِ
اَمْنِيْنَهْ جَلَايُوَهْ سُوِيْنِ-

22 اَوْرَ شَلِيْمِ اَلْفُدْسِيْبِ نَانَ دَهَهْ اِيْكْتَهْ تِنْدِيْبِ اَنِي كَاكْنِ- لَآكِيْنِ
اَكُوَاْسَايَهْ شُوْكِ اِبِكِي سِنَاكْرِيْتِ بِيْنْتُوِي قِيْقِيَهْ اَنْدَهْ-

23 مَدِيْنَاكْتَهْ شُوْمَنِيَهَوْبِ، اَوْسَجِنِ دَامِيْتِ اَوْرَ شَلِيْمِ اَلْفُدْسِيْبِ
لَهْمَهْ اَنْدِيِيْتِ تُوْنَهْ اَشُوْكِ اِتْقِيْقَهْ سُوِيْنِيَهَيْبِ-

11 Malya Buulus asa oogaw reewiyanhoob, hadhiib ikt'at geeboon tamiya. Fajir ookiik bhaliyaayt aree malya giigiya.

12 Aflaan y'aamanana w'adhami oor yaksiyaaniit oogaw dhhanii haay ibeen, winneet aree afirhiyaan.

Tirwaasee Miileetus ookiik t'iibaab

13 Buulus whaashii Asoos beeti iibaabtiib niyaamiya. Barooh beentooy nimmariya jillaay hinin aaraw markabtii suurii iibaabna.

14 Baruuah Asooseeb beentooy imri hoon, malya kasaan hiddaab Miitliin ookiik giigna.

15 Tooyiin tumalyaatiib Kiyooosi dar iifi mhiin eena, toolhaytoos aree Saamoos niktim. Tooyiin tooraaw aree ubharii Miileetus marii giigna.

16 Buulus Aasyaay gwida door iisit'eet toona harwaab kiiki akaay, Eefeesoos hasameeti ubharii iibaabiyeet yhariw. Baruuah Oorshaliim Algudseeb Beenteekoosti w'iid iid'eet yhiriwayt winneet ashshigi.

17 Miileetuusee Buulus tukaniisaati eegrima Eefeesoos iifiin y'eetiit barooh imiirna jillaay waliiksiya.

18 Baraah beentooy iktimnahoob, baruuah «Ani hanka Aasyaab y'ant geebookna iifihihoob ad'iyeeet teena barakna tikteenna.

19 Yahuudi gali maagnaayt hoosi id'iin, afray hoosi sakiyaaniit isehasnaheeb. Laakiin Ukwaasanaayi shanha nakas eeteewwa milooteewwa shagaamant amtarraam.

20 Ani bareekna diima udehayi suurii tari igawaayeeekna bhaliyahoob, bareekna anf'itniina naat han akish baakaayeeet toona tikteenna.

21 Ani Iyahuudwa Ijintiiliwwa tuubeena jillaaywa W'ankwanaayoon Yasuu'a aamaniina jillaaywa sooyan.

22 Oorshaliim Algudseeb naan deha iikti tindiyeet ani kaakan. Laakiin Ukwaasanaayi shuuk ibakii sinaakriit beentooy giigi andi.

23 Madiinaatka shuumanihoob, oosjin daamiit Oorshaliim Algudseeb lhami andiyeet toona Aashuuk Itageega sooyeenheeb.

24 لاكِين نان دهه اِيكْتِي تِنْدِييِب وَأَنْكُونَه يَسُوْأ يَهْهَيْب اَدْنَايِيْب
أَشْفَه فَايْسِنِييِب اَوْكِيك كَهْسِرْسَن. بِيْن اَشْفَه اَرِيْ اَكُوْاَسْنَاي
نَاكُوْمَنَاتِي اَسْكَنَه اَدَايِيْب اَوْدَهِي سَوِييَه.

24 Laakiin naan deha iikti tindiyeeb
W'ankwana Yasuu'a yhiheeb adan'iyeeb
ushaga faayisaniyeeb ookiik kahasirsan.
Been ushaga aree Ukwaasanaay
n'akwmanaati usakana udaayiib oodehay
sooyani.

25 اُنِي مِهِيْن مِهِييَكِي قِيَقْن، بَرِيَكَنَه اَكُوْاَسْنَايْت هَدَايِيَه سَوِيْن
هَوَكَنَه، لَاكِيْن اَوْنَتَا شَاوَتِيَه قَال هَنْ بَرِيَسُوْكَنَه رَهِيَه كِنْدِييَهْيِيْب.

25 Ani mhiin mhiiniika giigan, bareekna
Ukwaasanaayt had'aayi sooyan hookna,
laakiin oont'a shaawti gaal han bareesookna
rhi kitdiinaheeb.

26 اُنِي اَمْسِيَه بَرِيَكَنَه سَوِيْن اِيْفِيَه، شَاوَتِيَه بَرِيَسُوْكَنَه قَالْنَاي
هَنْ كَارَاتَمَمَنْ.
27 اَكُوْاَسَنَه هَوَكَنَه يَهْرِيُوْنِيْت تَوْنَه كَسْتَوَه سَوِيْن هَوَكَنَه.

26 Ani amsi bareekna sooyan eefi, shaawti
bareesookna gaalnaay han ka'araatamaman!
27 Ukwaasana hookna yharriweet toona
kastoooh sooyan hookna.

28 اِقْرُوْوِيْوَكَنَه قُوْاَدْنَه، اَشُوْكَ اِتْقِيَقَه يَابِييَكَنَه وَهِي دَايَاْب اِكْتِييْب
اَوْدَهِيَوَه قُوْاَدْنَه. اَكُوْاَسْنَايْت كَنِيْسَاتِيَه شَكُوْاَب اَكْنِيَه. تُوْن بَنُوْه
بُرُوْه وَاَوْرِيُوْس بُوْيِي هَاي يَاب اِكْتِييْب اَوْرِيُوْ.

28 Igarooyookna gw'adna, Aashuuk Itageega
y'ayeekna whii d'iyaab ikatiyeeb oodehaywa
gw'adna. Ukwaasanaayt kaniisaati shakwaab
akeena. Tuun batuuh baruuh w'ooriyoos
booyii haay y'aab ikatiyeeb ooreewu.

29 اُنِيْب اَفِيْقَتِيَه هَرَاي وَيْر دَهِي يَابِيْن اِيْدَنِيْت تَوْنَه اَكْتِيْن. بَرَاه
اِكْرَايِيْت كَهْوَكَنَه فَرَا اِيْدَنَه.

29 Aniib ugiigti har'ii weer dehay y'iin
iyadneet toona akteen. Baraah ikaraayit
kehookna faraa iyadna.

30 اُدَهِيْسُوْكَنَه قَلِيَه اِكُوْرِيَاْتِي كَهِي اُنْسِرْمَتِيْب يَهْرَوْنَه اَكَاي
قُوْسِر هَدِيْدِيْن.
31 دِقُوْوَقُوْنَه مَهِي هَوْلَه اَوْمِيَا وَهَوَاد تَامَلُوْ اِيْقُوْاَدِيْب فَايِي
سَوِييَتُوْكَنَه تَوْنَه شَانَه.

30 Udehayiisookna gali ikwiriyaatay kehii
ansiramtiib yhariwna akaay gwisir hadiideen.
31 Digwagwna! Mhay hawla oomb'i
whawaad taamlu eegw'adeeb faayee
sooyetookna toona sh'aana.

32 اُنِي اَوْنَتَا اَكُوْاَسْنَايْت قُوْاَدَاتِيِيَوَه اَكُوْاَسْنَاي اِبْهَلِيَه اِدَايِيِيَوَه
دَهَاي اَنَايِيْش هَوَكَنَه. تُوْن بَنُوْه اَسَه يَكْسَه هَوَكَنَه تِنْدِيَه، مَسِيَه
اَوْدَهِي اَوْشِيُوْنَاي قِيْب اَكُوْاَسْنَاي اَرِيْت كُوْسِيَه اِيْبَاو هَوَكَنَه
تِنْدِيَه.

32 Ani oont'a Ukwaasanaayt gw'adaadtiibwa
Ukwaasanaay ibhali idaaayiibwa dehaay
an'iiish hookna. Tuun batuuh asa yaksa
hookna tindi, masi oodehay ooshiiboonaay
geeb Ukwaasanaay areet kwasi iiyaaw
hookna tindi.

33 اُنِي مَسِيَه هَنْ قَالْنَاي مَهْلَقَتِيَه تَرِيَه هَلَاكَاب هَرَوَاب كَاكِيَه.

33 Ani masi han gaalnaay mhallaga tari
halaakaab harwaab kaaki.

34 اُنِي اَقْرُوْوِيُوْوَه يَارُوْيسُوْه هَاي تَمْسِيَه جَلَاي كَك وَاِيْبِيَه
شَقَامِيِيْب بَرَاكَنَه تَكْتِيِيَه.

34 Ani ugarooyoowa y'araweeswa haay
tamsiya jillaay kak w'ayiisi shagaamiyeeb
baraakna tikteenna.

35 كَسْتِيَه تِنِيَه اُنِي اَدَايِيْت، اَوْدَهِي اَوْتَاد بَابَرِيْن كَك
تِيْشْتِيْمِنِيْت تَوْنَه رَهْسَن هَوَكَنَه. وَأَنْكُونَايُوْن يَسُوْأ «اَوْمِيَايِيَكِيَه
اَوْمِيَاوِيْب قُوْدَه دَهْرَه اِيْفِيَه.» اِيْدِيْب اِبْهَلِيَه شَانَه.» اِدِيَه.

35 Kasteeh teena ani ad'iyeeb, oodehay ootaad
baabariin kak teeshtiimneet toona rhisan
hookna. W'ankwanaayoon Yasuu'a
<Oomiyaayiika oomiyaawiib gwida dehara
eefi.> iideeb ibhali sh'aana.» idi.

36 بُوْلُس اِبْهَلِيَه فَايْسِيَايْت هَرَا، بَرِيَه كَسْتِيَه اِبِيْهَايْت نَاتِيَه
اِقْنَقْت مَلِيَه سِيْلِيَلِيَه.
37 اَوْدَهِي كَسُوْه وَوَاوِيَان، هَوِي يَهْلَبْنِيْت فَايَان.

36 Buulus ibhali faayisiyaayt har'i, bareeh
kaseeh iiyaayt n'iti ignaft malya siileeliya.
37 Udehay kassuuh wawaawiyaan, hooy
yhalabniit f'iyaan.

38 بُؤس «شوتے گرهتانهیب» دیتے ایفے آکای، برآه وئیت
قَدبَا ایفین۔ ملیة أفلان تُمرکبیب برییوه قیب قیقیان۔

38 Buulus «Shaawti karhitaanaheeb!» diya
iifi akaay, baraah winneet gadabaa iifiin.
Malya aflaan tumarkabtiib bariyoooh geeb
giigiyaan.